

2. Virtuális AgriNatur AT-HU szakértői találkozó

időpont 2020. április 29. szerda 8.30 – 10.00 óra

hely virtuális Meeting

résztevők lásd jelenléti ív

Dokumentáció

Agenda

1. Köszöntés és bevezetés
2. Pillangók monitorozása AT
3. Madarak monitorozása HU
4. Összefoglalás és kitekintés
5. Jelenléti ív

Köszöntés és bevezetés

Susanne Lepusch köszönti az AgriNatur Projekt 2. virtuális szakértői találkozóját közel 30 résztvevőjét. Megköszöni a fokozott érdeklődést a projektterület biodiverzitásának megőrzésére és fejlesztésére irányuló közös útkeresés iránt.

A résztvevők bemutatkoznak, megnevezik a szervezetet, amelyet képviselnek. Alois Mätzler útmutatásokat ad többek között a virtuális konferencia prezentációival kapcsolatban és felhívja a figyelmet a prezentációk internetes elérhetőségére.

A prezentációk a következő weboldalakon érhetők el:

- [cbc.wien](https://www.cbc.wien.at/) (→ Projekte → Umwelt/Nachhaltigkeit → AgriNatur)
- interreg-athu.eu/agrinaturathu/

Kérdéseket e-mailben a meeting alatt is fel lehet tenni. Ezeket a kérdéseket az aktuális prezentáció után a plénumban válaszolják meg.

Pillangók monitorozása

Előadó: Martin Strausz

Prezentáció: lásd még cbc.wien

Gondolatok a megbeszélésről és a következtetésekről

ssz.	Kérdés, Input	Válasz
1	H. Kromp: Milyen szántóföldi gyomnövényeket látogattak a pillangók? Zöldborsó?	M. Strausz: A zöldborsó sem nektárforrásként, sem a hernyók táplálékként nem jelentős a pillangók számára. A burgonyaföld gyomnövényei közül a <i>Cirsium arvensis</i> és az egyéves <i>Erigeron annuus</i> jelentős nektár forrás.
2	M. Schnetz: Rendelkezésre áll-e egy előzetes lista a helyszínekről és a tőlük függő pillangófajokról?	M. Strausz: Az előzetes eredmények Excel táblázatba gyűjtve rendelkezésre állnak. (Lásd a jegyzőkönyv mellékletét.)
3	H. Kutzenberger: Mely pillangók részére szolgálhatnak szaporodási helyszínnül a szélezsgyék?	M. Strausz: Jelenleg csak kevésbé alkalmasak a szélezsgyék. A különböző hernyók tápláléknövényeit, mint pl. az <i>Anthyllis vulneraria</i> a <i>Cupido minimus</i> számára, vagy a <i>Rumex sp.</i> a <i>Lycaena dispar</i> és a <i>Lycaena tityrus</i> , valamint a <i>Lycaena phlaeas</i> számára, támogatni kell. A szélek nagyon elfüvesedtek a mulch-olás miatt. Egy célirányos széna eltakarítás nagy segítség lenne a változatos növénytakaságok kialakulásában.
4	H. Kutzenberger: Mennyi ideig kellene a pillangósvirágúaknak, mint a lucerna vagy a baltacim, a földön maradniuk, hogy ne váljanak a hernyók csapdájává?	M. Strausz: Sokáig, kaszálás nélkül, olyan részterületekre koncentrálva, ahol gyakran a pillangók két generációja is használja ezeket a tápláléknövényeket. Május végétől lehetőleg ne bolygassuk, hogy a hernyóvesztést elkerüljük.
5	H. Kutzenberger: Van-e bizonyíték a <i>Vanessa cardui</i> nem vándorló helyi populációjára a Lobau-ban?	M. Strausz: Még nincs bizonyíték. Most még nincsenek úton a pillangók.
6	J. Westernhoff: A szántóföldek szélén több a pillangó, mint a száraz réteken. Másra számítottam volna. Mi az oka ennek?	M. Strausz: A félszáraz rétek (1 transekt) összehasonlításul szolgálnak a szántóföldek mezsgye területei fajtagazdagságának meghatározásához. (6 különböző transekt). A mezsgyék heterogén szerkezetűek, a szántóföldeken viszont kevés lehetőség van a megtelepedésre, mivel a hernyók táplálék növényei és a nektáradó növények is nem,

		vagy alig találhatóak meg.
7	K. Zsak: Engem az érdekelne, mekkora az átfedés a mezsgyéken és a száraz réteken élő fajok viszonylatában? Tehát hány olyan faj van, amely a mezsgyéken és a száraz réteken, tehát valószínűleg a Nemzeti Park rétjein is előfordul?	M. Strausz: A legtöbb száraz rétekre jellemző faj, mint a <i>Plebejus argus</i> , <i>Polyommatus bellargus</i> és a <i>Hesperia comma</i> csak a vizsgált száraz réteken fordult elő. A száraz réteken talált fajok kb. 30%-a fordult elő a szántóföldek szélein is.
8	K. Zsak: Vannak-e adatok a Nemzeti Park környezetéből, amelyek alkalmasak lennének a szántóföldi ill. szántóföld mezsgyéin élő fajok összehasonlításra?	M. Strausz: Nincsen ismert adat.
9	D. Hofinger: Mennyire befolyásolják a mellékhatások a transektbeli előfordulást a területen? Hogyan lett megkülönböztetve a betelepülés az átrepüléstől?	M. Strausz: Mindkettő rögzítve lett. Speciális fajknál, mint az <i>Iphiclides podalirius</i> , ha csak átrepültek is a területen, rögzítették. A <i>Pieris rapae</i> vagy a <i>Vanessa cardui</i> a szántóföldön is megtelepsznek. Hogy a mellékhatásokat kivédjük a transektet a szántóföld közepén vettük fel.
10	M. Hollinger: Hogyan számolták a pillangókat? Rövid ideig megfogták őket, vagy repülés közben számolták meg őket?	M. Strausz: A nehezen meghatározható fajokat hálóval megfogtuk és meghatároztuk, amennyire lehetséges volt, repülés közben határoztuk meg őket. Az egyedszám megállapításakor nem teljesen kizárt, hogy egyes egyedek többszörösen lettek számba véve, de nem jellemző, mert a transekteken az egyedszám jól áttekinthető volt.
11	K. Zsak: Voltak olyan fajok a mezsgyéken, amelyek nem voltak a száraz réteken?	M. Strausz: Az <i>Apatura ilia</i> és a <i>Lycaena dispar</i> csak a mezsgyéken volt található, a száraz réteken nem.

Madarak monitorozása

Előadó: Gergely Király
 Prezentáció lásd még cbc.wien

Gondolatok a megbeszélésről és a következtetésekről

ssz.	Kérdés, Input	Válasz
1	H. Kutzenberger: Milyen madárfajokat gondoltok támogatni a fasorokban elhelyezett odúkkal?	G. Király: A két területen különbözőeket. A Mosoni-síkságon olyan elterjedt fajokat mint a széncinege, a mezei veréb, mert jelenleg egyáltalán nincsenek odúk. A Wittmann parkban a meglévő fajokat.
2	H. Kutzenberger: Van-e tudomásod a <i>Corvus corax</i> költési területeiről a Mosoni-síkságon?	G. Király: Bizonyított fészkek vannak Sopron tágabb körzetében, egész évben kb. 100 km-es átmérőjű körben csoportosan keresnek élelmet.
3	H. Kutzenberger: Vannak-e még megmaradt <i>Corvus frugilegus</i> fészkelő kolóniák a vizsgált területen, ha igen, milyen struktúrákon, mi a trend?	G. Király: 5 km-es körzetben nincs kolónia, tavasszal nagyon ritka, télen nagyobb rajok vannak. A tendenciák stagnálnak a távolabbi területeken. Kolóniák inkább a városokban maradtak fenn. Problémásak, mert zajosak és koszt csinálnak.
4	C. Nagl: Mosoni - síkság: A vizsgált terület tartalmaz-e réteket és ugarokat? Ha igen, mekkora az arányuk a vizsgált területen?	G. Király: Ugar gyakorlatilag nincs, korábban volt egy program a támogatásukra, de anyagiak hiányában ez abbamaradt. Mező egyáltalán nincs, kavicsbányák tágabb körzetében lenne, de ezeket manapság szabadidős célokra használják. Ez egy rossz trend.
5	C. Nagl: Vannak-e a <i>Falco cherrug</i> -nak természetes fészkei vagy kizárólag mesterséges segítséggel fészkel (pl. távvezeték)?	G. Király: Csak mesterséges fészkelőhelyek vannak, de az állomány pozitív irányban fejlődik.

6	C. Nagl: <i>Streptopelia turtur</i>, <i>Miliaria calandra</i>: Mindkét Európában hanyatló fajjal kapcsolatban kérdezném: Lehet-e az első eredményekből következtetéseket levonni a Mosoni - síkságon levő állományukra? Észlelhető-e az Európaszerte megfigyelhető állománycsökkenés a Mosoni - síkságon is?	G. Király: Mindkettő nagyon ritka a területen, még a fasorokban sincs bizonyított jelenlétük. A trend, ami Ny - Európában felismerhető, itt is megfigyelhető. Mindkettő néhány évtizede még nagyon elterjedt volt, mára a számuk drasztikusan csökkent. <i>Streptopelia turtur</i> számára bozótos, bokros területek kellenének, Ény - Magyarországon, ahol sok a rét a <i>Miliaria calandra</i> még széles körben elterjedt.
---	---	--

Összefoglalás és kitekintés

Susanne Lepusch összefoglalja a további teendőket

- A kérdések és válaszok összefoglalásra kerülnek a dokumentációban, amit elküldenek a résztvevőknek, akik visszajelzéssel élhetnek.

valamint utal a további szerdánkenti találkozókra, melyek hasonló módszerrel történnek majd. A két projekt témaköreinek vegyítése izgalmas és párhuzamot mutat.

Susanne Lepusch megköszöni a jelenlétet és zárja a találkozót.

Jelenléti ív:

Résztevők abc sorrendben, titulus nélkül:

Keresztnév	Családi név	Email
Christoph	Ableidinger	c.ableidinger@bioforschung.at
Bolfán	Blanka	bolfan.blanka@sze.hu
Christiane	Brandenburg	christiane.brandenburg@boku.ac.at
Anna	Dopler	office@dop-landschaftsplanung.at
Alexander	Faltejsek	alexander.faltejsek@wien.gv.at
Katrin	Fuchs	k.fuchs@bioforschung.at
Eszter	Gondár	gondar.eszter@gmx.at
Hans-Peter	Haslmayer	hahape@gmx.at
Kim	Hissek	k.hissek@bioforschung.at
Daniela	Hofinger	office@hofinger-umwelt.at
Michael	Hollinger	michael.hollinger@wien.gv.at
Gergely	Király	kiraly.gergely@uni-sopron.hu
Bernhard	Kromp	b.kromp@bioforschung.at
Matthias	Kropf	matthias.kropf@boku.ac.at
Harald	Kutzenberger	tbk.office@tb-kutzenberger.com
Susanne	Leputsch	susanne.leputsch@wien.gv.at
Milena	McInnes	mlp-office@mcinnes-landschaftsplanung.at
Alois	Mätzler	am@mprove.at
Tatjana	Meshkova	tanuxer@gmail.com
Christina	Nagl	christina.nagl@birdlife.at
Thomas	Ofenböck	thomas.ofenboeck@wien.gv.at
Valentin	Rakos	valentin.rakos@yahoo.de
Birgit	Rotter	Birgit.Rotter@bundesforste.at
Marlis	Schnetz	maria-elisabeth.schnetz@wien.gv.at
Anita	Somogyine Nagy	somogyine.nagy.anita@sze.hu
Martin	Strausz	matronula@gmail.com
Krisztina	Takacs	takacs.krisztina@sze.hu
András	Vér	ver.andras@sze.hu
Jurrien	Westerhof	jurrien.westerhof@wwf.at
Karoline	Zsak	k.zsak@donauauen.at